

Anförande av generaldirektör Dan Sjöblom, Konkurrensverket

Upphandlingsforum den 28 november 2011 i Stockholm

Konkurrensverkets prioriteringar och strategier på upphandlingsområdet

Det talade ordet gäller

Kära upphandlingsvänner

Tack för möjligheten att få vara här idag och på detta sätt direkt möta er som dagligen arbetar med upphandlingar. Jag har noterat att de allra flesta av er arbetar med upphandlingar på statliga myndigheter kommuner/ landsting eller offentligt ägda företag. Ni har alla ett mycket stort ansvar när ni hanterar våra gemensamma skattepengar. Jag hoppas vi idag får en möjlighet till diskussion och meningsutbyte kring frågor som är aktuella nu och i framtiden.

Den svenska lagstiftningen som reglerar den offentliga upphandlingen är till stora delar en spegling av EU-reglerna. Inom EU ska fri handel utan gränshinder råda, och det gäller även när offentliga medel används för att göra inköp av varor och tjänster. Konkurrensverket är tillsynsmyndighet för den offentliga upphandlingen i Sverige. Förra året fick vi en ny och skärpt lagstiftning som bland annat innebär att det nu finns sanktioner att ta till mot de upphandlande myndigheter som inte följer lagstiftningen.

Konkurrensverkets uppgift är att arbeta för en effektiv konkurrens i privat och offentlig verksamhet till nytta för konsumenterna samt en effektiv offentlig upphandling till nytta för det allmänna och marknadens aktörer. Vår vision lyder "Välfärd genom väl fungerande marknader". Vi har ambitionen att vara

Adress 103 85 Stockholm
Besöksadress Torsgatan 11
Telefon 08-700 16 00
Fax 08-24 55 43
konkurrensverket@kkv.se

resultatnriktade, kompetenta och respektfulla i alla kontakter med omvärlden. Vi vill att Konkurrensverket ska vara en av de effektivaste myndigheterna i Europa och ha hög kompetens när det gäller att upptäcka, analysera och åtgärda konkurrens- och upphandlingsproblem.

Jag ska här idag något beröra hur och varför Konkurrensverket med hjälp av den nya lagstiftningen driver ett antal fall i domstol med krav på kännbara böter. Jag tänker också beröra hur vi prioriterar i vårt arbete. Den pågående reformeringen av upphandlingsreglerna på EU-nivå tänker jag också kort kommentera.

Varje år köper kommunerna, landstingen och staten in varor och tjänster för mycket stora belopp. Konkurrensverket lät göra en beräkning som bygger på siffror från 2006, och den visade att omkring 500 miljarder går till offentliga upphandlingar. Den siffran är några år gammal, men överensstämmer ganska väl med andra beräkningar inom EU där snittet för upphandlingar ofta hamnar på mellan 16 och 20 procent av BNP.

Det är av olika skäl mycket viktigt att dessa pengar används på bästa möjliga sätt. Dels är det en förtroendefråga. Skattebetalarna måste kunna lita på att deras surt förvärvade pengar används på ett effektivt sätt – annars finns risken att de inte längre vill betala skatt. Förtroendet för det demokratiska systemet kan då ifrågasättas, och det har vi sett exempel på i andra länder.

Vi alla som betalar skatt vill självklart att pengarna ska användas på det mest effektiva sättet. Det innebär inte med automatik att köpa till lägsta pris. Lägsta pris kan nämligen bli dyrt i längden om det vill sig illa. Kvalitet måste självfallet vägas in. Andra faktorer som utvecklingsmöjligheter, nya och effektivare metoder, nyföretagande, innovationskraft, miljö och sociala krav kan behöva utvärderas.

Detta är frågor som ni som arbetar med upphandling väl känner till, men de tål att upprepas.

Och inte nog med det: Ni har också politiska krav från nämnder och kommunstyrelser att ta hänsyn till. Det kan också hända att ni måste lösa akuta problem och tillgodose olika behov med mycket korta varsel.

De professionella upphandlarnas status och ställning måste i många fall stärkas. Upphandlingskunskap bör finnas med i styrgrupper och ledningsgrupper, och ska vara med när de strategiska planerna läggs fast i olika organisationer. Sådana planer bör även omfatta resurser för uppföljning och utvärdering av avtal. Då skapas förutsättningar att göra ännu bättre affärer.

För ett drygt år sedan fick vi i Sverige en ny och skärpt lagstiftning för offentlig upphandling. Bland annat är det numera möjligt för Konkurrensverket att ta en kommun eller en statlig myndighet till domstol och kräva att den upphandlande myndigheten eller enheten ska betala böter/ upphandlingsskadeavgift om de gjort sig skyldiga till otillåten direktupphandling. En otillåten upphandling kan uppstå på flera sätt. Gemensamt är att varor, tjänster eller byggtreprenader köpts in utan att affären föregåtts av annonsering enligt LOU, lagen om offentlig upphandling.

Just nu ligger sex sådana ärenden hos olika förvaltningsdomstolar och väntar på beslut.

Det första ärendet handlar om statliga företaget Akademiska Hus Uppsala AB som skrev avtal med en byggtreprenör inför bygget av Veterinär- och husdjurscentrum i Uppsala utan att det offentliggjordes i den ordning som lagen föreskriver. Enligt Konkurrensverket är detta en otillåten direktupphandling. Avtalet var värt över en miljard kronor. Vi har anmält ärendet till Förvaltningsdomstolen i Uppsala och kräver att Akademiska Hus ska betala tio miljoner kronor, vilket är det maximala beloppet som vi kan kräva i böter/ upphandlingsskadeavgift.

Ett andra ärende gäller en statlig myndighet, Migrationsverket, som byggde ett förvar i Åstorp utan att först konkurrensutsätta bygget genom annonsering. Vi kräver nu att Förvaltningsdomstolen i Linköping ska döma Migrationsverket att betala 5,5 miljoner kronor i böter/ upphandlingsskadeavgift.

Det tredje ärendet rör Sigtuna kommun som, enligt Konkurrensverket, gjorde sig skyldig till otillåten direktupphandling när hamnen skulle renoveras. Kontrakt skrevs med ett byggföretag utan att någon annonsering gjordes. Affären är värd cirka elva miljoner kronor. Vi lämnade i augusti i år in en ansökan till Förvaltningsrätten i Uppsala med krav på att böter på 850 000 kronor ska dömas ut.

Det fjärde fallet handlar om Länstrafiken i Jämtland som köpt biljetthanteringssystem utan att annonsera upphandlingen. I vår ansökan till förvaltningsrätten i Härnösand vill vi att de döms att betala 1,9 miljoner i upphandlingsskadeavgift/ böter.

Det femte är Luleå kommun som, enligt Konkurrensverket, ska betala 100 000 kronor i böter eftersom kommunen har förlängt ett IT-avtal utan att först ha konkurrensutsatt inköpet genom annonsering.

Det sjätte ärendet gäller Försvarmakten som upphandlat vissa medietjänster utan att först ha konkurrensutsatt upphandling via annonsering. Vi kräver att de ska dömas att betala 270 000 kronor i upphandlingsskadeavgift/ böter.

I tre av de sex fall som vi på eget initiativ hittills har tagit till domstol handlar det om byggentreprenader.

Utöver dessa sex ärenden där vi efter att ha fått tips eller annan information har startade en utredning och vänt oss till domstol för att få böter/ upphandlingsskadeavgift utdömd har vi också ansökt om böter i två andra fall. Det rör sig om ärenden där vi själva inte har gjort en egen prioritering, utan där vi enligt lagtexten är skyldiga att gå till domstol och kräva att böter/ upphandlingsskadeavgift döms ut. Dessa ärenden är sådana fall där en förvaltningsdomstol tidigare har tagit ställning i själva skuldfrågan. I det ena fallet bruten avtalsspärr, och i det andra fallet otillåten direktupphandling.

Dessa sex ärenden som vi initierat på eget initiativ, och de två obligatoriska, väntar nu på avgörande i förvaltningsdomstolar. Någon rättspraxis när det gäller upphandlingsskadeavgift finns inte ännu.

Från Konkurrensverkets utgångspunkt är den här typen av otillåtna direktupphandlingar ett prioriterat område. När konkurrensen sätts ur spel genom att upphandlingar inte annonseras finns ingen garanti för att vi som skattebetalare får ut det mesta och det bästa för så bra pris som möjligt.

I två av fallen är det externa tips som gjort att vi på Konkurrensverket fick kännedom om problemet. I andra fall har vi fått information via vår bevakning av medierna. Det ligger i sakens natur att varken den upphandlande myndighet som gör en otillåten direktupphandling, eller den lycklige leverantören som – trots felaktig tilldelning – ger informationen vidare till oss. Ska vi ha en möjlighet att få stopp på dåliga affärer och affärsmetoder, och få fler att följa reglerna, så krävs att vi får information om dem. Vem som helst kan ringa oss, skicka e-post eller skriva ett vanligt brev. Vi har proffsig personal som effektivt och rättssäkert hanterar informationen och som också kan diskutera till exempel anonymitet.

När det gäller påföljden, eller bötesbeloppet, så kan den enligt lagen uppgå till tio procent av avtalets värde och maximalt tio miljoner kronor. Jag gör bedömningen att vid en överträdelse i normalfallet – om man nu kan tala om "normalfall" när man talar om lagöverträdelser – kan böterna/ upphandlingsskadeavgiften motsvara sju till åtta procent av kontraktets värde. Det har vi också pekat på i de ansökningar vi lämnat till domstol. I vissa fall kan det dock förekomma såväl försvårande som förmildrande omständigheter som kan motivera en annan bötesnivå.

I fallet med Akademiska hus var kontraktsvärdet över en miljard kronor, och vi har därför krävt att maxbeloppet på tio miljoner ska dömas ut. Det motsvarar bara en procent av kontraktets värde och det visar tydligt på nackdelen med ett maxbelopp. Från Konkurrensverkets sida skulle vi gärna se att maximalt bötesbelopp enligt lagen hade satts till en procentsats, inte ett fast belopp.

Den skärpta lagstiftning som innebär att vi kan ta kommuner, landsting och statliga myndigheter till domstol och kräva böter om de inte följer upphandlingsreglerna är fortfarande ganska ny. Vi vet ännu inte hur domstolarna kommer att döma. Från Konkurrensverket ser vi med allvar på den här typen av överträdelser och jag hoppas att vårt arbete – tillsammans med domstolarnas beslut – ska leda till att reglerna följs bättre framöver.

Vi har en genomtänkt prioritering för vilka ärenden vi väljer att ta till domstol. Ta fallet med Akademiska hus som ett exempel. Här handlar det, som jag nämnde, om mycket stora belopp i miljardklassen som undanhållits konkurrensutsättning. Fokus i detta ärende ligger på individualprevention. Akademiska hus anser sig nämligen inte vara en upphandlande myndighet som ska följa upphandlingsreglerna. Det menar vi att de är och utslaget från domstolen kommer således att påverka inte bara den aktuella upphandlingen utan myndighetens framtida beteende.

Ett annat motiv att ta ett ärende till domstol är givetvis allmänpreventionen, att med exemplet makt tydliggöra vad som utgör otillåtet beteende och därmed få andra att avhålla sig från att göra otillåtna direktupphandlingar. Detta är också en fråga som särskilt lyftes fram i den proposition som låg till grund för lagskärpningen. Exempel på denna typ av ärende som vi hittills fört till domstol är vid otillåten förlängning av avtal utan ny konkurrensutsättning. Vi tror att detta är ett vanligt problem och har därför valt att försöka tydliggöra detta i praxis. Vi avser att fortsätta jobba på detta sätt även under 2012.

Det är också viktigt att stärka synen på offentliga upphandlingar som strategisk funktion i kommuner och myndigheter. Med rätt genomförda upphandlingar, och med uppföljningar och utvärderingar, ökar möjligheterna att höja kvaliteten hos de varor och tjänster som levereras, samtidigt som kostnaderna kan hållas tillbaka. Otillåtna direktupphandlingar förefaller vara vanligare än vad vi på Konkurrensverket kunde förutse. Sedan den skärpta lagen trädde i kraft för ett år sedan har vi hittat omkring 500 fall av misstänkt otillåten direktupphandling. Av dessa har vi på ett tidigt stadium prioriterat bort 400 fall. Vi har öppnat 100 ärenden som vi tittat närmare på, men därefter har 40 av dessa avskrivits – i första hand av prioriteringsskäl. I dag har vi omkring 60 pågående utredningar, inklusive de obligatoriska.

Att så många ärenden har avskrivits har sin grund i den prioriteringspolicy som vi följer. Vid prioriteringen väger vi in följande faktorer.

- Hur allvarligt problemet eller företeelsen är.
- Hur viktigt det är att få ett vägledande avgörande.
- Om någon annan myndighet eller aktör är bättre lämpad att agera i frågan eller om den bättre tas om hand med hjälp av ett annat regelverk.

Vi vet inte hur många otillåtna direktupphandlingar det görs varje år i landet. Det ligger i sakens natur att man inte talar om man gjort saker som inte är tillåtna. Men jag är övertygad om att överträdelserna kommer att bli färre ju fler kommuner och statliga myndigheter och företag som tas till domstol och tvingas betala dryga böter. Inte minst medieuppmärksamheten på lokal nivå höjer medvetandet om vikten att följa upphandlingsreglerna.

När det blir klart för medborgare/ skattebetalare att reglerna inte följts leder det ofta till olika typer av reaktioner. Vi har nyligen sett exempel på hur personer i ledande ställning har tvingats lämna sina tjänster i samband med tvivelaktiga upphandlingar. Vi vill bidra till en bättre medvetenhet som i sin tur förhoppningsvis medför att vi ska slippa sådant i framtiden.

Den skärpta lagstiftningen på upphandlingsområdet ska i första hand fungera på ett sådant sätt att det avhåller från att överträda reglerna. Vi kommer fortsätta att ta överträdelser till domstol för att avskräcka och för att få fram rättspraxis på området.

Just nu pågår en reformering av upphandlingsreglerna i EU och i Sverige. Från EU-kommissionen väntar vi i december ett förslag om hur det framtida regelverket på unionsnivå kan komma att se ut.

Den ambition som fanns i grönboken att uppnå enklare och mer flexibla regler för upphandling är bra. I dag upplevs kraven vid upphandlingar som så många och så komplicerade att många mindre företag väljer att inte alls lämna anbud. Att på detta sätt inte lyckas attrahera flera tiotusentals företagare att ta del av den mycket stora marknad som utgörs av offentliga upphandlingar är i sig ett systemfel. Fler företagare ska kunna, och vilja, lämna anbud. Då stärks konkurrensen, och det bidrar till bättre affärer.

Sveriges linje i sitt svar på grönboken handlade i stora drag om följande:

- att skapa ökade möjligheter till förhandlingar i samband med upphandlingar

- bättre möjligheter till dialog mellan upphandlande myndigheter och leverantörer
- ta fram vägledningar för att bedöma när miljökrav är samhällsekonomiskt och kostnadseffektivt
- införande av valfrihetssystem och, inte minst
- ett större fokus på bästa möjliga valuta för pengarna.

I det fortsatta arbetet med att utveckla upphandlingsreglerna på EU-nivå bör det göras tydligare att det är medborgarnas intressen som ska vara styrande. Regler för hur upphandlingar ska göras bör vara en garanti för detta. Denna övergripande målsättning har inte alltid stått i fokus för den offentliga upphandlingen, men mer och mer är det fler som sluter upp bakom den. Det är bra.

I augusti i år arrangerade Konkurrensverket en internationell konferens på temat: "The Cost of Different Goals of Public Procurement". Här samlades forskare från många olika länder för att ge sin syn på ett antal viktiga och centrala frågor som rör upphandling, och då särskilt hur olika målsättningar i samband med offentliga upphandlingar kan vägas mot varandra. En sak som flera av deltagarna framhöll var att själva målsättningen med att ha regler som styr offentlig upphandling är "best value for money". Jag delar den uppfattningen.

Andra politiska mål ska, enligt min uppfattning, inte styra upphandlingar om sådana mål kan tillgodoses bättre och effektivare på annat sätt än genom offentlig upphandling. Frågan om man kan, eller inte kan, ställa vissa miljökrav eller sociala krav vid upphandlingar har diskuterats en tid. Rättsläget förvirras från tid till annan av att olika förvaltningsrätter kommer fram till olika svårförenliga ståndpunkter.

Jag menar att det inte alls är fel att ställa välgenomtänkta krav vid offentliga upphandlingar. Men beslutsfattare och upphandlare bör se till att ha ett fullgott underlag och ta ansvar för att de i förväg analyserar hur olika krav påverkar konkurrenssituationen vid upphandlingen. Att göra en konsekvensanalys av vad olika krav i upphandlingar för med sig kan aldrig vara fel.

Det kan knappast anses som ansvarfullt att ställa krav som inte går att se effekterna av, eller som inte går att följa upp eller kontrollera. Beslutsfattare bör också kunna redovisa öppet varför till exempel ett socialt hänsynstagande uppnås bäst och mest kostnadseffektivt i samband med upphandling och inte via andra till buds stående styrmedel.

Vi har från Konkurrensverket i flera olika sammanhang framfört att offentlig upphandling kan innehålla såväl krav på miljöhänsyn som sociala hänsyn och etiska krav. Konkurrensverket har till och med i en skrift om miljö- och sociala hänsyn vid offentlig upphandling visat på hur krav kan ställas för att vara förenliga med regelverket. Den finns att beställa eller läsa på vår webbplats.

Skattebetalarnas pengar ska används effektivt. Detta måste rimligtvis vara en ledstjärna vid all offentlig verksamhet, inklusive vid upphandling av varor och tjänster. Ett syfte med det upphandlingsrättsliga regelverket är att kommuner och andra myndigheter ska utnyttja konkurrensen på ett öppet sätt. Alla leverantörer ska ges möjlighet att tävla på lika villkor i varje upphandling.

Sedan i juli i år har Sverige ordförandeskapet i det internationella nätverket för myndigheter som arbetar med tillsyn av offentlig upphandling. Nätverket heter PPN, Public Procurement Network. Inom nätverket samlas EU:s medlemsländer, EES- och Efta-länderna, kandidatländer (och även möjliga kandidatländer) till EU. Öppenheten i nätverket är en styrka. Inte enbart EU-medlemmars upphandlingsmyndigheter kan vara med. Även EU-kommissionen välkomnas. Detta gör att det blir möjligt att diskutera upphandlingsfrågor i vidare perspektiv inom ramen för nätverket.

Under det svenska ordförandeskapet i PPN har vi för avsikt att fokusera på bland annat följande frågor:

- Det fortsatta arbetet med reformeringen av upphandlingsdirektiven som jag nämnde. Även kommissionens initiativ rörande tjänstekoncessioner bör kunna inbjuda till diskussion när det offentliggjorts.
- I avvaktan på dessa förslag/initiativ har ämnet "public public cooperation" lyfts fram för diskussion inom nätverket.
- En annan fråga för diskussion i det internationella nätverket är olagliga direktupphandlingar och sanktioner mot sådana.

I alla dessa frågor skapar PPN ett forum för benchmarking, utbyte av erfarenheter och möjlighet att lära av varandra.

Här i Sverige arbetar just nu Upphandlingsutredningen under ledning av Anders Wijkman med att ta fram förslag på hur det svenska regelverket som styr offentlig upphandling kan utvecklas. En delrapport presenterades för bara en vecka sedan.

Några konkreta förslag presenterades inte, de kommer i slutbetänkandet i juni. Men bland det 20-tal punkter han nu lyfter fram i ljuset finns flera av de frågor som Konkurrensverket lägger stor vikt vid. Bland annat lyfter delrapporten fram en ambition att göra upphandlingar till en mer strategisk fråga. Han vill också öka utrymmet för dialog och förhandling i samband med upphandlingar. Behovet av regler för hur upphandlingar ska hanteras under tiden en överprövning pågår framhålls också. Frågan om en höjd gräns för direktupphandlingar nämner han också, och i texten finns en summa om 800 000 kronor nämnd som ett exempel. Avslutningsvis framhålls behovet av bättre statistik på upphandlingssidan, även det något Konkurrensverket länge har framhållit.

Utöver Wijkmans utredning har ju även Hans Jeppsson som bekant ett uppdrag att se över myndighetsstrukturen på upphandlingsområdet och förslag i den delen ser vi fram emot redan 1 mars 2012.

Det kan konstateras att det är mycket på gång lagstiftningsmässigt inom upphandlingsområdet och att det sett ut på ett likande sätt även de sista åren. Jag tror att det är en viktig fråga att när dessa översyner slutförts låta regelverket sätta sig och att avstå från att inom överskådlig tid återuppta regelförändringsarbete. För alla de som jobbar med upphandlingsfrågor tror jag att det behövs en period av regelstabilitet.

Just nu utreds flera misstänkta korruptionshärvor i samband med upphandlingar, både hos kommuner och statliga myndigheter. Mutor sätter konkurrensen ur spel. Det är en av avsikterna med mutor. Om mutor finns med i bilden finns alltid en risk för att det mest fördelaktiga kontraktet inte valdes, och inte heller med den bästa leverantören. Just nu pågår ett arbete inom regeringskansliet med att ta fram en ny mutlagstiftning. Från Konkurrensverket har vi i det sammanhanget drivit frågan om att en muta är en muta oavsett i vilken bransch den förekommer. Att ha olika normer i olika branscher, och dessutom branschföreträdare som sätter normerna, är inte förenligt med den rättssäkerhet som vi är vana vid i Sverige.

Jag skulle också gärna se en framåtsyftande debatt om hur vi på bästa sätt ska ta hand om de personer som lämnar information om mutor eller karteller till myndigheterna eller medierna. Dessa så kallade "whistleblowers" borde behandlas med den respekt de förtjänar. Så är inte alltid fallet i dag.

Jag vill också passa på att rikta en uppmaning till alla er som arbetar med upphandlingar: Titta lite extra på anbuden och se om ni kan hitta mönster. Det kan gå att hitta tecken på uppgörelser mellan leverantörer som kan innebära att konkurrensen begränsas. Vi på Konkurrensverket är i så fall mycket intresserade av sådana uppgifter. Det behövs inte full bevisning, lämna tips om misstankar till oss så sköter vi bevisinsamlingen.

Vi har tagit fram en checklista där vi i 12 punkter pekar på tecken på eventuella anbudskarteller. Det handlar om saker som om priserna i anbuden är misstänkt höga. Eller om priserna i de olika anbuden är väldigt olika. Ser ni tecken på att företag som ni trodde skulle lämna in anbud inte har gjort det? Kom det in oväntat få anbud? Är det samma företag som har det bästa anbudet gång på gång? Om någon ser den här typen av tecken så är vi på Konkurrensverket intresserade av den informationen.

För att summera vill jag framhålla att ni kan förvänta er att vi från Konkurrensverket kommer att fortsätta ta upphandlande myndigheter till förvaltningsdomstol och kräva dem på böter/ upphandlingsskadeavgift för otillåtna upphandlingar. Jag hoppas också att vi snart ska få beslut från domstolarna hur de ser de ärenden vi hittills fört till domstol. Att få fram praxis och minska förekomsten av olagliga direktupphandlingar kommer att vara högt prioriterat även under 2012.

En annan fråga vi just nu arbetar med är tjänstekoncessioner. Inom EU pågår ett arbete kring detta, och vi har i anslutning till det gjort en form av kartläggning av vilka typer av tjänstekoncessioner som förekommer. Avsikten med vår kartläggning är att se om regelverket används korrekt eller om det finns fall där en kommun eller statlig myndighet använt sig av tjänstekoncessioner för att komma runt kraven på upphandling. Tjänstekoncessioner lyder inte under upphandlingsreglerna, men under de allmänna principerna. De får för den skull inte användas i de fall en upphandling borde ha gjorts. Vi kommer att kunna presentera resultaten av denna kartläggning under vintern.

Nyligen blev det också klart att vi får en ny avdelningschef för avdelningen för offentlig upphandling på Konkurrensverket. Det är Ellen Hausel Heldahl, och hon är säkert ett känt namn för många av er. Hon tillträder sin tjänst vid årsskiftet. Närmast kommer hon från Socialdepartementet där hon är Kansliråd på enheten för upphandlingsrätt. Hon har också arbetat som utredningssekreterare och tidigare även på SKL, Sveriges Kommuner och Landsting. Det är väldigt roligt för mig att hälsa henne välkommen. Hon kommer att bidra mycket till vårt arbete för en ännu bättre offentlig upphandling.

Såväl beställare som leverantörer av byggtreprenader har viktiga uppgifter att utföra. Skattebetalarna, som ytterst är beställarna på den offentliga sidan, har rätt att kräva att deras pengar används på det mest effektiva sättet. De har rätt att förvänta sig bästa valuta för pengarna.

Alla ni som dagligen beställer varor och tjänster, som gör upphandlingar i kommuner och i staten, ni har ett stort ansvar att se till att reglerna följs och att avtalen blir de mest förmånliga. Ni måste ständigt göra kloka affärer som gynnar det allmänna. Det är ett viktigt och ansvarsfullt arbete ni har.

Jag har sagt det förr och det förtjänar att sägas igen: Huvudmålet med Konkurrensverkets tillsynsarbete är allmänprevention. Först när beslutsfattare i alla upphandlande myndigheter och enheter fullt ut förstått att ta sitt ansvar på allvar, och ge de resurser till inköpsfunktioner som de förtjänar, skapas förutsättningar för goda affärer i enlighet med regelverket.

Reglerna är till för att garantera att konkurrensen upprätthålls och ingen aktör diskrimineras. Med en fungerande konkurrens skapas förutsättningar för bra affärer. Ingen vinner långsiktigt på att reglerna överträds och att konkurrensen snedvrids.

Tack för uppmärksamheten